

1) Novela zákona o vysokých školách

Primárny zdroj: Vládny návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

http://www.nrsr.sk/exeIT.NRSR.Web.Webclass/SSLP.ASP?WCI=SSLP_NZWorkitemHist&WCE=Master=2169

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené v NR SR 03. júla 2007 s účinnosťou niektorých článkov od 1. septembra 2007; novela nadobudne plnú účinnosť 1. januára 2008

Navrhovateľ: Ministerstvo školstva SR

Zámer opatrenia: Zvýšiť kvalitu vzdelávania na vysokých školách; stanoviť limit počtu externých študentov; optimalizovať riadenie vysokých škôl a posilniť vplyv verejnosti na fungovanie verejných vysokých škôl; umožniť vysokým školám čerpanie úverov.

Obsah opatrenia: Novela zavádza centrálny register zamestnancov verejných, štátnych a súkromných vysokých škôl a pobočiek zahraničných vysokých škôl. Za dennú formu štúdia sa považuje najmenej 18 hodín priameho kontaktu učiteľa a študenta týždenne a o výške motivačného štipendia a kritériách na ich poskytnutie má rozhodovať vysoká škola. Vysoké školy budú môcť požadovať školné od študentov študujúcich externou formou. Počet týchto študentov v prípade verejných a súkromných vysokých škôl nemá prekročiť 50 % z počtu študentov prijímaných na študijné programy v dennej forme štúdia v danom akademickom roku.

Novela má zabezpečiť prepojenie vysokoškolského vzdelávania so spoločenskou praxou. Finančné prostriedky poskytnuté podnikateľským sektorom na podnikové štipendia pre študentov vysokých škôl budú odpočítateľnou položkou zo základu na výpočet dane z príjmov. Návrh podporuje aj viaczdrojové financovanie. Posilňuje sa vplyv verejnosti na chod verejných vysokých škôl prostredníctvom členov ich správnych rád. Tie budú mimo iné schvaľovať rozpočet škôl a definitívne schvaľovať bankové úvery a pôžičky, ako istá poistka voči neúmernému zadlžovaniu vysokých škôl.

Podľa novely je doktorand študentom vysokej školy, z čoho vyplýva, že na účely zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia, ako aj poistenia v nezamestnanosti, nie je považovaný za zamestnanca vysokej školy. Pri rigorózných skúškach dôjde k ich zrušeniu s tým, že obsah samotnej rigoróznej skúšky prejde do štátnej skúšky. Súhlas na pôsobenie verejnej alebo súkromnej vysokej školy bude udeľovať vláda. Právo navrhnúť kandidáta na rektora verejnej vysokej školy budú mať členovia správnej rady verejnej vysokej školy. Správna rada bude mať tiež právomoc určovať plat rektora verejnej vysokej školy a po prerokovaní v akademickom senáte aj schvaľovať rozpočet verejnej vysokej školy.

V súlade s pravidlami Európskej únie budú môcť pobočky zahraničných vysokých škôl poskytovať na území SR vlastné študijné programy. Na svoje pôsobenie a zámery však budú musieť získať súhlas Ministerstva školstva SR. Vysoké školy sa podľa návrhu novely zákona o vysokých školách budú členiť na univerzitné vysoké školy a ostatné vysoké školy. Vypúšťa sa tak pôvodná kategória výskumných univerzít. Univerzitná vysoká škola sa bude musieť okrem pedagogickej činnosti zameriavať prednostne aj na výskum.

Pozitíva novely:

- posilnenie vplyvu verejnosti na chod verejných vysokých škôl
- rozšírenie možností financovania VŠ prostredníctvom bankových úverov a pôžičiek

Negatíva novely:

- štát určuje maximálnu výšku školného pre externých študentov, ktoré tak nemusí odrážať stav trhu a obmedzuje strategické plánovanie vysokých škôl
- stanovenie maximálneho podielu interných a externých študentov obmedzuje možné zamerania vysokých škôl
- nerovné podmienky pre pobočky vysokých škôl z krajín EÚ a z krajín mimo nej
- obmedzenie možnosti podnikania pre súkromné vysoké školy, ktoré im znemožňuje vlastnými silami generovať prostriedky na fungovanie